

Gimnazija Kranj
Koroška cesta 13, 4000 Kranj

RAZISKOVALNA NALOGA

MEPI – PROGRAM MLADIH

ZAKAJ JE PROGRAM PRILJUBLJEN MED MLADIMI, ALI GA JE MOŽNO ŠE IZBOLJŠATI, KAKO (TER ZAKAJ) GA JE POTREBN ŠIRITI NAPREJ IN PROJEKT »MLADI KOORDINATOR«

Avtor: Hana Bujanović Kokot

Mentor: Katarina Škufca, prof.

Kranj, 2018

Vsebina

MEPI – PROGRAM MLADIH	1
1. Povzetek	3
2. Kako MEPI vidim jaz.....	3
3. Mednarodni program za mlade (The Duke of Edinburgh's International Award)	4
3. 1. Kaj program doprinese mladim?	4
3. 1. 1. Raziskava o vplivu programa MEPI	5
4. Kako program vidijo udeleženci	6
4. 1. Anketa.....	6
4. 2. Kako program vidijo mentorji.....	8
5. Kako se mladim s predstavitvijo najbolj približati	9
6. Mladi koordinator.....	9
6. 1. Kdo je mladi koordinator?	9
6. 2. Kako bi lahko udeleženec vlogo izvajal v sklopu Mednarodnega priznanja za mlade	10
6. 3. Kako bi mladega koordinatorja določili	10
7. Zaključek.....	11
8. Viri in literatura	12
9. Kazalo slik	12

1. Povzetek

Predstavila bom Mednarodno priznanje za mlade, delovanje le-tega v Sloveniji, nastanek in zgodovino programa v Veliki Britaniji ter razvoj Mednarodnega priznanja za mlade pri nas – v Sloveniji in na Gimnaziji Kranj. Predstavila bom potek programa na vseh treh stopnjah: bronasta, srebrna, zlata. Raziskovala bom pomembnost Mednarodnega priznanja za mlade ter kako Mednarodno priznanje za mlade vpliva na udeležence na vseh treh prej omenjenih stopnjah. Skozi to raziskavo bom osvetlila, zakaj je potrebno o programu ozaveščati mlade ter kako jih ozaveščati in kako mladim program še bolj približati.

Z anketami in izjavami udeležencev ter intervjuji z mentorji bom raziskala, kaj je mladim v programu najbolj všeč, kaj jih prepriča v udeležbo in kje so za program izvedeli. V anketi z inštruktorji bom raziskala, kako se je MEPI razvijal v zadnjih dveh desetletjih in kako bi lahko Mednarodno priznanje še izboljšali (predvsem v Sloveniji). S temi podatki bom poskušala izvedeti, na kakšen način bi program lahko predstavili mladim, da bi se jih letno v MEPI včlanilo (še) več kot se jih zdaj in kako bi mlade, ki so MEPI že opravili, uspeli prepričati, da se v večjem številu včlanijo v društvo GAHA.

Prav tako bom ponovno osnovala projekt »mladi koordinator«, v katerem bi eden izmed udeležencev deloval kot dodatni most med mentorji, uradom in udeleženci. Sam bi to nalogo lahko opravljal v sklopu programa in bi se skozi izboljšal v organizaciji in komunikaciji.

S to raziskovalno nalogo bi rada pokazala, kako program vpliva na mlade in kaj si mladi mislijo o programu. Želela bi si vzpostaviti vez med udeleženci, mladimi in uradom, ki so zaenkrat kar šibke. Prav tako bi rada iz ankete opravljene na Gimnaziji Kranj marca 2018 ugotovila, kaj v programu mlade najbolj privlači in iz tega izpostavila, kako bi mlade najboljše in najlažje pritegnili k sodelovanju.

Cilj raziskovalne naloge je najti način, kako MEPI najbolj učinkovito širiti – kako ga približati mladim ter ponovna oživitev projekta »mladi koordinator«.

2. Kako MEPI vidim jaz

Spomnim se, da sem za MEPI prvič slišala, ko sem na televiziji gledala prispevek dijakov Gimnazije Kranj. Takrat sem bila za sodelovanje še premlada. Sama sem se v program vključila v devetem razredu osnovne šole.

Vedno sem rada iskala nove izzive in se učila izven učilnice. Tako je bil MEPI nekaj, kar mi je bilo na kožo pisano – bilo je nekaj novega in neznanega, hkrati pa tudi nekaj izven moje cone udobja. Skozi prvo leto programa (bronasta stopnja) sem se začela bolj pogosto ukvarjati s športom in napredovala v skupinskem delu.

Menim, da je MEPI nekaj, kar v posamezniku najde šibko točko in jo izboljša na zabaven in mladim prilagojen način. Uči nas življenjskih vrednot in veščin izven štirih sten učilnice in nam omogoča raziskovanje sveta na čisto drugem nivoju.

Med zadnjimi poletnimi počitnicami sem začela sodelovati tudi z uradom Mednarodnega priznanja za mlade v Sloveniji. S tem mi je bila ponujena priložnost, da program vidim tudi z drugega vidika – z vidika organizatorjev, mentorjev in urada samega. Ponujen mi je bil vpogled na dve plati MEPI-ja in najti razlike ter nasprotovanja med njima.

Sem udeleženka Mednarodnega priznanja na srebrni stopnji, hkrati pa pomagam pri organizaciji dogodkov (4. MEPI forum 2017, Podelitev bronastih in srebrnih priznanj v Kranju, Slavnostna zlata podelitev 2018), namen te raziskovalne naloge pa je nuditi izvajalcem ter organizatorjem pogled na

MEPI z vidika udeleženca in obratno, poiskati šibke točke programa in jih poskusiti izboljšati, mladim (ki v programu še ne sodelujejo) pa program predstaviti z željo, da vidijo njegov vpliv in se vključijo tudi sami.

3. Mednarodni program za mlade (The Duke of Edinburgh's International Award)

Program MEPI je mednarodni program za mlade, ki spodbuja njihov osebni razvoj. V programu mladi uživajo, se spopadajo z izzivi in so za to nagajeni. Spodbuja jih k ustvarjalnemu in ciljno naravnemu preživljanju prostega časa, katerega način izkoriščanja močno vpliva na to, v kakšno osebo se bo mladostnik razvil.

Vse aktivnost, izzive in cilje, ki jih želijo doseči na posameznem področju, si mladi zastavljajo in dosegajo sami. Merilo za pridobitev priznanja tako temelji na izboljšanju znanj ali sposobnosti udeleženca prilagojeno pa je glede na njegove individualne sposobnosti (mepi.si, 2018).

Mednarodno priznanje za mlade se je razvilo v Angliji leta 1956 pod imenom The Duke of Edinburgh's Award. Ustanovil ga je princ Phillip, vojvoda Edinburški, mož britanske kraljice Elizabete II., v sodelovanju s Kurtom Hahnom, nemškim pedagogom in priznanim zagovornikom izkustvenega učenja, ter lordom Huntom, vodjo prve uspešne odprave na Mont Everest (mepi.si, 2018).

Danes je program mednarodno priznan pod imenom The Duke of Edinburgh's International Award in se izvaja v 144 državah po vsem svetu.

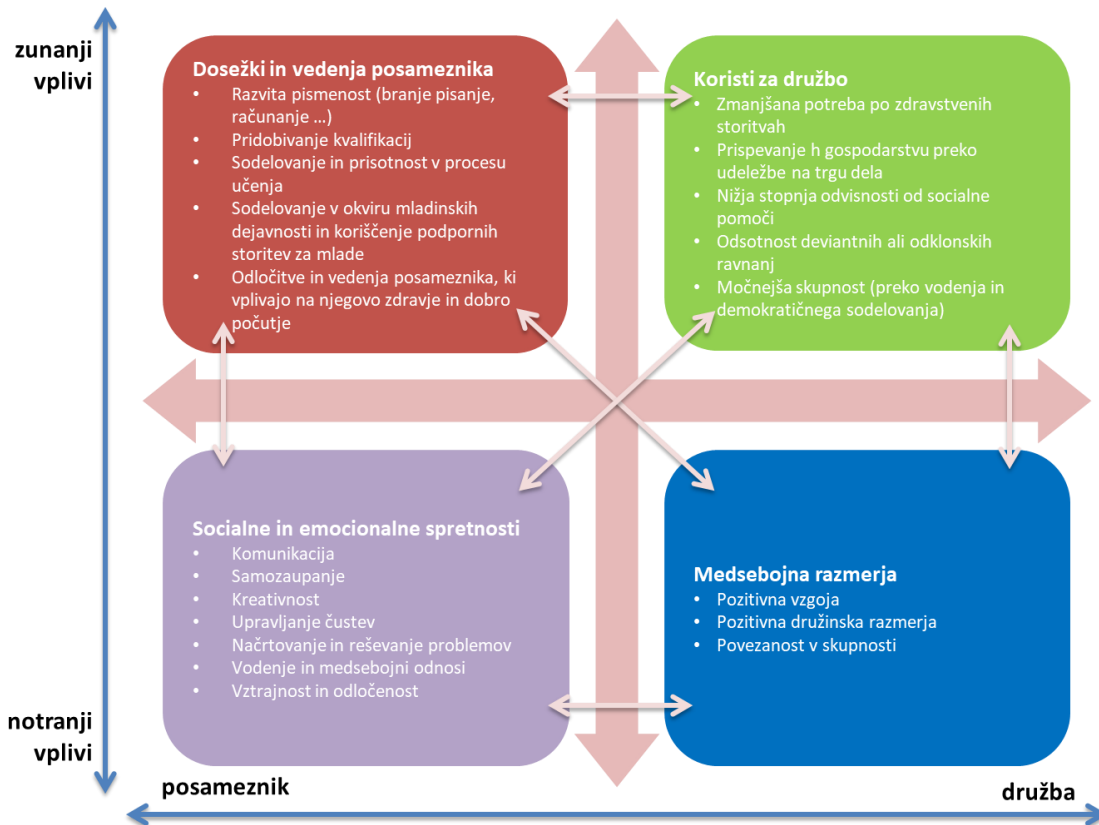
Program MEPI je razdeljen na štiri oziroma pet področij, ki jih mladi opravljajo na treh stopnjah. Prvi dve stopnji – bronasta in srebrna – sta sestavljeni iz štirih področij: veščine, kjer udeleženci izboljšujejo svoje talente in spretnosti ter odkrivajo nove; prostovoljstvo, kjer mladi kot prostovoljci pomagajo v lokalni skupnosti ter izkazujejo družbeno odgovornost; rekreativni šport, ki spodbuja zdrav življenjski slog in fizično aktivnost; pustolovske odprave, kjer skupina mladih preživi določeno število dni v naravi in z vnaprej določenim namenom, uporabljajo pa lahko zgolj svojo fizično moč (hoja, vožnja s kanujem, jahanje, kolesarjenje, jadrnanje). Za pustolovsko odpravo so obvezne tudi priprave iz orientacije, prve pomoči ter načrtovanje odprave. Zadnja, zlata stopnja poleg zgoraj naštetih vsebuje tudi projekt Neznani prijatelj, ki omogoča razširitev znanj in pridobljenih izkušenj v neznanem okolju.

3. 1. Kaj program doprinese mladim?

Tisto najbolj privlačno med mladimi udeleženci programa so mednarodne aktivnosti, ki jim jih MEPI omogoča, možnost za odkrivanje narave in skritih talentov ter pustolovščine, ki jih MEPI vključuje.

Mladi pa skozi program razvijejo oziroma nadgradijo svojo samopodobo, družbeno odgovornost, pridobijo nova znanja, razvijejo osebne kvalitete (npr. vztrajnost, samozavest, zagnanost, samozaupanje, odgovornost) in v življenju ključne mehke veščine (npr. vodenje in reševanje problemov, organizacija in načrtovanje, delo v skupini, sprejemanje tveganj in odgovornosti).

Program se ravna po desetih glavnih načelih, med katerimi bi rada izpostavila netekmovalnost, individualnost, ki omogoča vsakemu posamezniku, da si delo porazdeli svojim zmožnostim in stopnjevanje skozi program (višji cilji in daljša trajanja posameznih področij).

Slika 1: Vplivi programa MEPI (povzeto po brošuri Program MEPI)

V Sloveniji so mladi, ki so že prejeli zlato priznanje združeni v društvu GAHA (Golden Award Holders Asociacion), ki sodeluje pri organizaciji Vseslovenske pustolovske odprave, ki jo zdaj samostojno organizira že več kot štiri leta in so tako v MEPI vključeni tudi po tem, ko ga opravijo.

Sama bi rada še posebej poudarila pečat, ki ga mladi pustijo v lokalnem okolju, s katerim so skozi program tako tesno povezani. Kot prostovoljci inštruirajo mlade, jih učijo veččin, starejšim občanom pomagajo pri vsakdanjih opravilih in s tem kažejo odgovornost in skrb za ljudi okoli sebe, kar je izpostavila tudi začetnica programa na Gimnaziji Kranj ga. Marija Štremfelj¹.

Priloga 2 je pismo, ki ga je nekdanja mentorica ga. Vanda Kuček² prejela kot zahvalo, ko sta dve njeni dijakinji kot prostovoljki pomagali svoji sosedu.

3. 1. 1. Raziskava o vplivu programa MEPI

Raziskava o vplivu Mednarodnega priznanja za mlade je bila opravljena leta 2012 in izpostavlja devet glavnih področij, kjer je MEPI vplival na udeležence ter posredno tudi lokalno skupnost, kjer se Mednarodno priznanje izvaja.

– boljši izobraževalni dosežki

Program spodbuja samozavest, samozavedanje, motivacijo in posledično zavezanost k izobrazbi. Prav tako program pomaga razviti kritično in kreativno mišljenje pri reševanju težav in izven. Mlade spodbuja, da dosegajo cilje izven cone udobja in sprejemanje novih izzivov.

¹ Glej Prilogo 1: celoten intervju z go. prof. Marijo Štremfelj, ki je začetnica Mednarodnega priznanja za mlade na Gimnaziji Kranj.

² Pismo je objavljeno z dovoljenjem ge. prof. Kuček. Vsa imena in podatki razen profesoričinega so cenzurirani.

- **večja možnost zaposlitve in boljši trajnostni način preživljanja**

Skozi program mladi razvijejo veščine, ki so dandanes pri zaposlitvi še kako iskane (skupinsko delo, zmožnost vodenja in prilagajanja, sodelovanje). Priznanje tako ustvarja most med veščinami, ki jih iščejo zaposlovalci in tistimi, ki jih učijo izobraževalne ustanove. Raziskava opravljena leta 2009 v Veliki Britaniji je pokazala, da 64 % prejemnikov priznanja meni, da so svoje zadnje delovno mesto prejeli prav zaradi veščin, ki so jih pridobili v programu.

- **boljše zdravje in dobro počutje**

Program lahko izboljša tako fizično kot duševno zdravje z izgradnjo telesne pripravljenosti in z razvojem osebnih lastnosti kot so samozavest in samozaupanje. Prav tako je program primeren za zdravstveno vzgojo in učenje zdravega načina življenja.

- **aktivni prispevek in sodelovanje v lokalni skupnosti**

Skozi prostovoljstvo mladi širijo svoja obzorja, razvijajo zrelo mišljenje in si pridobivajo izkušnje. Sodelovanje v lokalni skupnosti jim omogoči vpogled v težave tako posameznikov kot skupnosti. V letu 2010 so mladi po celem svetu skozi MEPI opravili skupno več kot 4,1 milijona ur v lokalni skupnosti.

- **vklučitev v družbo**

MEPI za mlade, ki so izključeni iz družbe, omogoča vključitev, ustvarjanje novih prijateljev in spoznavanje ljudi iz različnih okolij. Prav tako jim pomaga razvijati nove in obstoječe veščine ter graditi samozavest. Spodbuja ozaveščanje o raznolikosti med mladimi in sprejemanje le-teh.

- **vpliv na lokalno okolje**

Mladi so za razvoj družbe ključni. Skozi program imajo priložnost najti šibke točke v okolici in vpliv teh na družbo ter jih uči takšne problematike reševati.

- **enakost spolov in krepitev moči žensk**

Tukaj se nanašamo na vrzel med spoloma in krepitev mladih žensk skozi sodelovanje pri pozitivnih dejavnostih – šport in druženje z vrstniki, do katerih drugače ne bi imele dostopa. V MEPI-ju mlade ženske odkrijejo svoj potencial in gradijo veščine, ki povečajo njihovo samozavest, to pa jim omogoča pozitivne življenjske odločitve. Leta 2010 je bilo 54 % prejemnikov priznanja žensk.

- **zmanjševanje in preprečevanje nasilja, reševanje konfliktov ter vzpostavljanje miru**

S pravimi veščinami in izobraževanjem imajo mladi ogromen potencial, da delujejo kot posredniki miru, preprečujejo krize in zmanjšajo odstotek nasilja. z aktivnim sodelovanje v svojih skupnostih in razvojem spretnosti mladi udeleženci prispevajo k ponovni vzpostavitvi miru.

4. Kako program vidijo udeleženci

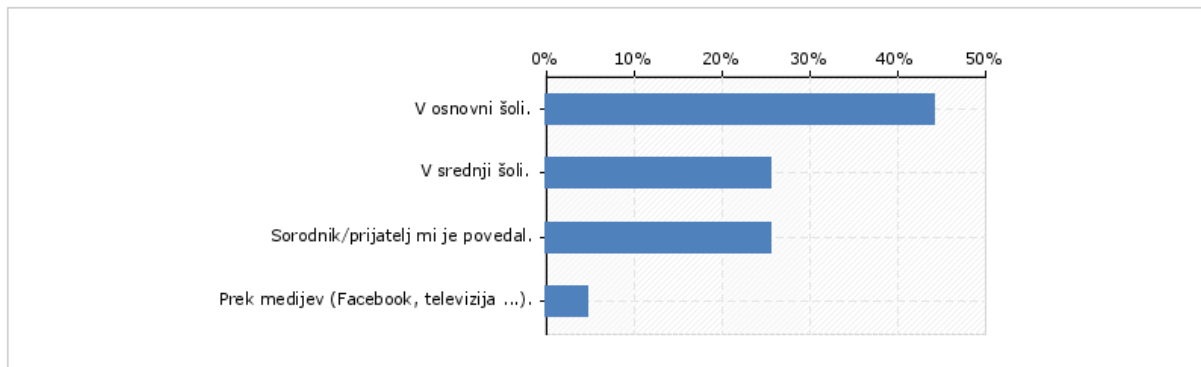
4. 1. Anketa

Anketo sem se odločila opraviti, da bi odkrila, kako mladi vidijo program, kdaj in kje so zanj izvedeli in kaj je bilo tisto, kar jih je prepričalo v sodelovanje. Tako bi lahko izvedela, kaj je tisto, kar na vpis najbolj vpliva.

Izmed triinpetdesetih anketiranih dijakov je bila večina anketiranih dijakov iz prvega letnika – 86% na bronasti stopnji programa.

V anketo so bili vključeni dijaki vseh štirih letnikov gimnazije, na vseh treh stopnjah Mednarodnega priznanja za mlade.

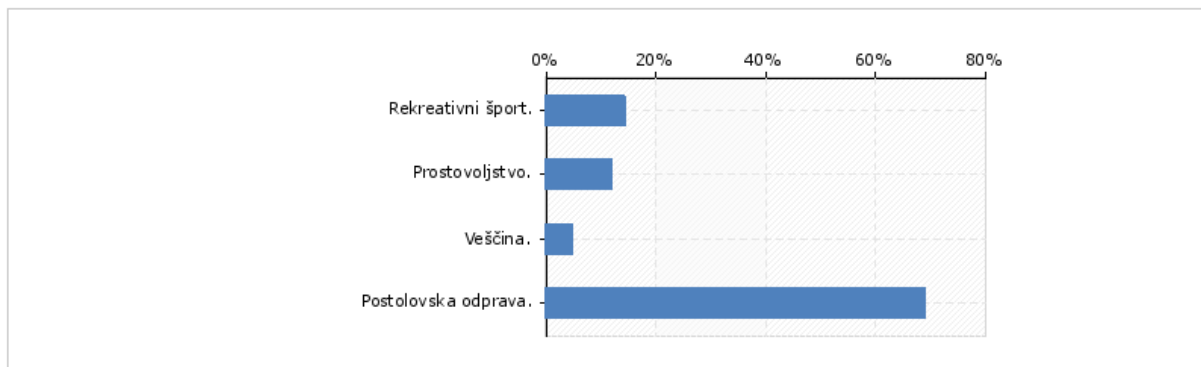
Kljub temu, da se jih je večina pridružila šele v srednji šoli, jih je več kot 40% za program izvedelo že v osnovni šoli. Pomembni faktorji so tudi sorodniki in prijatelji (»od ust do ust«), ki v programu že sodelujejo, eden izmed manj pomembnih pa so mediji.

Slika 2: Kako si izvedel za MEPI?

Seveda kot je v intervjuju dejala ga. prof. Štremfelj: »Prevladuje radovednost in želja po odpravah, ki so izstopajoče najbolj priljubljeno področje v programu.« Prav zaradi tega je Gimnazija Kranj že organizirala odpravo v Ameriko in Nepal, po katerih je vpis v program narastel. Pred odpravo v Nepal je program na Gimnaziji Kranj namreč skoraj zamrl, v šolskem letu 2017/2018 (po dveh uspešno opravljenih odpravah v tujini) pa je v program vpisanih več kot 60 dijakov. V bližnji prihodnosti Gimnazija Kranj prav tako načrtuje ponovno odpravo v Nepal.

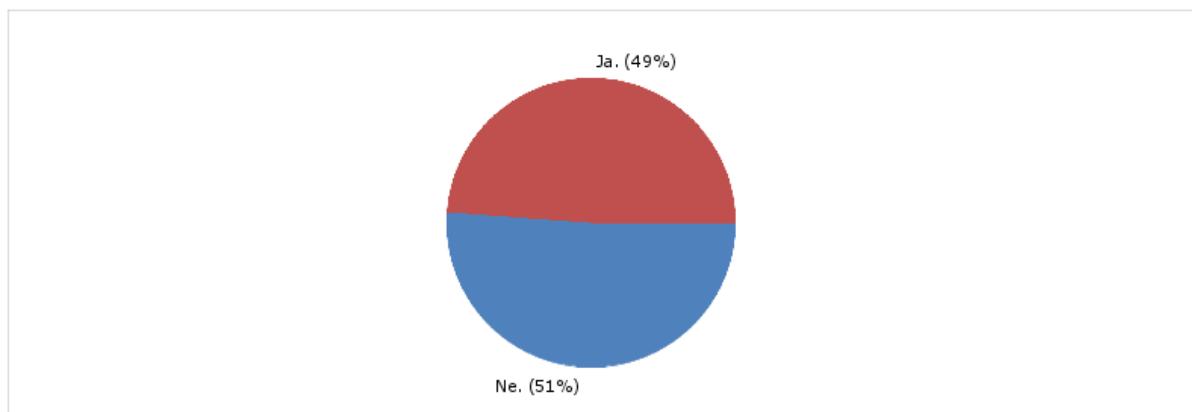
Z odpravami v tujino se zanimanje za program poveča, saj je izven programa samostojno potovanje v Nepal ali Ameriko skoraj nedosegljivo.

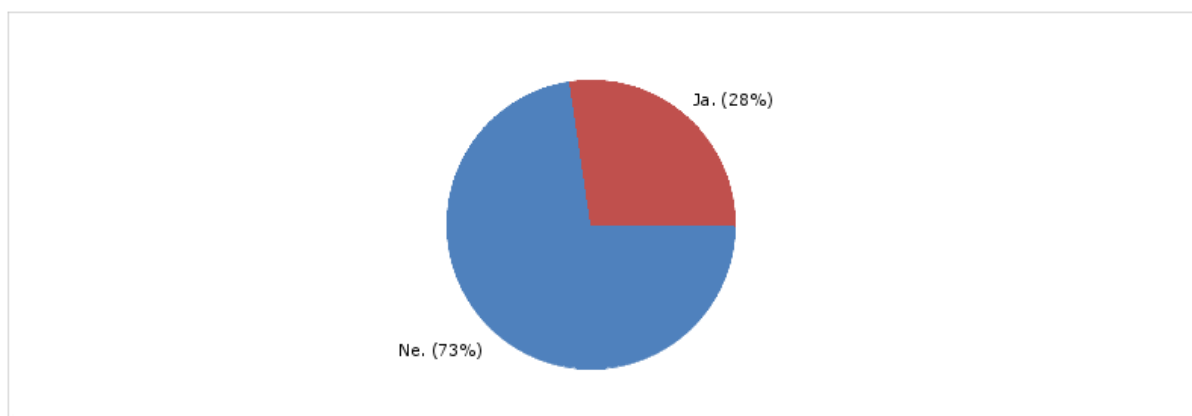
Slika 3: Katero področje v programu ti je všeč?

Presenetil me je podatek, da se jih skoraj polovica želi s programom ukvarjati tudi po opravljeni zlati stopnji. Tu nastopi problematika nepoznavanja Društva GAHA – pozna jo le 28% vprašanih. Tu ne morem zagotovo trditi, a morda je prav to razlog za nizek vpis zlatnikov v društvo in prav zato bi bilo potrebno GAHO (dijakom) predstavljati enako kot MEPI, morda celo hkrati.

O društvu bi prav tako lahko seznanjali skozi projekt »mladi koordinator«³, saj bi udeležence skozi projekt seznanjali o nalogah, ki jih opravljajo v društvu ter tako društvo približali mladim še preden bi končali zlato stopnjo.

Slika 4: Se želiš s programom še nadaljnjo ukvarjati?

Slika 5: Ali veš kaj je GAHA?

4. 2. Kako program vidijo mentorji

Podobna vprašanja sem postavila mentorjem na Gimnaziji Kranj in mentorici na Osnovni šoli Jakoba Aljaža, kjer letos prvič poteka pripravjalnica na program, v katerem sodelujejo štirinajstletniki, ki se bodo v MEPI vključili naslednje leto.

Tako kot udeležence sem tudi mentorje vprašala, zakaj so se v program sploh vključili. Medtem ko so mladi izpostavili ustvarjanje novih prijateljskih vezi in spoznavanje novih ljudi ter seveda pustolovsko odpravo, so mentorji temu dodali še izziv in učenje na drugačen način, kar pri mladih ni bil tako pogost odgovor (a se je kljub temu pojavljal).

Udeleženci in mentorji so prav tako skoraj enotno odgovorili na vprašanje, kaj jim je najbolj všeč v programu: druženje, aktivnosti na prostem in odprave v katerih je oboje prej naštetu združeno.

Ko program predstavljamo bodočim mentorjem, bi morali predstavitev spremeniti, a ne veliko, saj se bodo na koncu mentorji ukvarjali predvsem z udeleženci, s katerimi se bodo najlažje sporazumeli, če bodo program videli na podoben način. Kljub temu s tem ne mislim, da bi morali vsem vsiliti enak vidik programa, ker je raznolikost mišljenja in spoštovanje le-tega prav to, kar MEPI spodbuja.

³ Glej str. 9, poglavje Mladi koordinator.

5. Kako se mladim s predstavitevijo najbolj približati

S predstavitevijo bi se morali najbolj osredotočiti na to, kako program vidijo mladi. Zagotovo je predstavitev programa potrebno osredotočiti na zadnjo triado osnovne ter prvi letnik srednje šole, saj se zaenkrat program na fakultetah ne izvaja.

Program bi mladim morali predstaviti kot možnost da se bodo na sproščen in posamezniku prilagojen način naučili sprejemanja odgovornosti, organizacije časa in načrtovanja (npr. ciljev). Program bi zagotovo morali predstaviti mladi, ki bi poleg dejavnosti predstavili tudi lastne izkušnje, in povedali, zakaj je program pri srcu njim.

Zagotovo bi morali izpostaviti tudi pustolovske odprave po Sloveniji in tujini, saj jih izven Slovenije ne izvaja le Gimnazija Kranj.

Izvedla sem tudi anketo med prvimi letniki Gimnazije Kranj, v kateri sem mlade, ki v Mednarodnem priznanju za mlade ne sodelujejo, vprašala, zakaj ne. Največ mi jih je odgovorilo češ, da ne znajo pisati oz. da pisanje poročil ni nekaj za njih. Prav zato bi morali pri predstavitvi izpostaviti, da pri pisanju poročil ni zahtevanega nič več kot samoocena in evalvacija napredka. Poleg tega so izpostavili tudi problematiko pomanjkanja časa. Zaradi tega je potrebno izpostaviti individualnost programa in da ima udeleženec skupno deset let časa, da program opravi ter da si lahko dejavnosti sam prilagodi glede na prosti čas.

Tukaj bi lahko izpostavila primer dijakinje, ki se na začetku šolskega leta v program ni vključila tako zaradi pomanjkanja časa kot strahom pred pisanjem poročil (»to mi ne gre, ne želim se osramotiti«), a se je v MEPI vključila v marcu, ko je Gimnazija Kranj organizirala odpravo na Komno, kjer so potekale priprave na pustolovsko odpravo.

6. Mladi koordinator

Projekt mladega koordinatorja je bil prvič zasnovan pred nekaj leti⁴, a takrat ni uspel. Sama sem se ga odločila ponovno oblikovati in ga v prihodnosti tudi uresničiti.

6. 1. Kdo je mladi koordinator?

Mladi koordinator naj bi bil mlad dijak, ki bi na šoli skrbel za obveščanje udeležencev v programu in bil še dodatna povezava med mentorji in udeleženci. Zdi se mi, da bi se mladi veliko lažje posvetovali z vrstnikom kot pa z odraslim. Tako bi bile dolžnosti mladega koordinatorja naslednje:

- obveščanje udeležencev o aktivnostih,
- svetovanje udeležencem (in če mu ni zmožen svetovati sam, kontaktiranje mentorja),
- skrb za pravočasno oddajo indeksov in poročil mentorjem (indekse morajo oddati vsi udeleženci),
- skrb za redno objavo na družbenih omrežjih kot sta Facebook in Instagram (ni nujno, da objavlja sam, a mora poskrbeti, da je vsebina objavljena),
- redno poročanje mentorjem,
- pomoč pri predstavitvi programa na šoli, ki jo obiskuje in (po potrebi nacionalnega urada/GAHE) na osnovnih šolah.

⁴ Takrat sta jo zasnovala mednarodna koordinatorica Zavoda MEPI Neda Kajfež in zdajšnji predsednik Društva GAHA Jaka Kregar.

Prav tako bi mladi koordinator deloval kot vez med nacionalnim uradom in udeleženci oz. GAHO in udeleženci, ki pogosto zbledi. Skozi to povezavo bi lahko spoznal delo tako urada kot mentorjev.

S tem bi utrdili vezi v programu, hkrati pa več mladih usmerili v nadaljnjo sodelovanje z Mednarodnim priznanjem za mlade.

6. 2. Kako bi lahko udeleženec vlogo izvajal v sklopu Mednarodnega priznanja za mlade

Udeleženec bi vlogo mladega koordinatorja opravljal na področju veščine:

- učenje organizacije,
- učenje obveščanja,
- ravnanje po S. M. A. R. T.⁵ ciljih,
- spoznavanje delovanja MEPI urada in mentorjev,
- sprejemanje odgovornosti,
- učenje javnega nastopanja in izboljšava le-tega

ali prostovoljstva:

- pomoč organizacije udeležencev programa,
- obveščanje mladih,
- sprejemanje odgovornosti,
- ustvarjanje novih vezi in odnosov udeleženec-mladi koordinator, mladi koordinator-mentor in mladi koordinator-urad,
- izboljševanje strpnosti, komunikacije in vztrajnosti,
- znati svetovati in se prilagoditi posamezniku.

Skozi projekt mladega koordinatorja bi se tako izbrani udeleženec naučil sprejemanja odgovornosti in osnov organizacije, znal bi pravilno zastavljati cilje (kjer se v programu pojavlja največja problematika) in jih oblikovati v poročilo, hkrati pa bi že pred opravljenim programom bil pripravljen na vlogo mentorja in sodelovanja v Društvu GAHA.

6. 3. Kako bi mladega koordinatorja določili

Dijaka/učenca, ki bi prevzel nalogo mladega koordinatorja bi seveda morali izbrati mentorji, saj so oni tisti, ki udeležence poznajo najbolje, a vseeno, če je eden izmed udeležencev pripravljen to nalogo prevzeti, njegove želje ne bi smeli zanemariti. Prav tako bi pri odločitvi lahko prisostvovali ostali udeleženci, ki svoje vrstnike vidijo drugače kot mentorji in bi hkrati s sodelovanjem pri odločitvi, lahko mlademu koordinatorju bolj zaupali. Seveda bi tukaj končno odločitev morali imeti mentorji, saj bodo v prihodnosti oni tisti, ki bodo morali mlademu koordinatorju zaupati in verjeti, da je sposoben prevzeti odgovornost.

Tako bi se morali mentorji in udeleženci uskladiti že na samem začetku, saj bi pri določitvi mladega koordinatorja sodelovali udeleženci (ko bi predlagali, kdo bi bil primeren za to vlogo ali se javili sami) ter mentorji (ki bi se ob koncu odločili, kdo bo mladi koordinator).

Tukaj bi rada izpostavila tudi, da mladi koordinator ne bi mogel biti udeleženec na bronasti stopnji programa, ker bi vlogo izvajal le šest mesecev, hkrati pa o programu še ne bi vedel dovolj, da bi lahko svetoval tudi drugim.

Mladi koordinator bi bil zadolžen obveščati ostale udeležence in jih opominjati na prihajajoče roke ter datume, s čimer bi vsaj malo zmanjšali obveznosti mentorjev.

⁵ Specific, Measurable, Achievable, Realistic, Timely.

7. Zaključek

Prvotni namen raziskovalne naloge je bil odkriti, kaj je mladim v programu najbolj všeč in to izpostaviti kot vsebino predstavitve programa potencialnim udeležencem, a se je skozi raziskavo to razvilo v nekaj več. Med pogovorom z nacionalno koordinatorico, go. Nedo Kajfež, profesorico go. Marijo Štremfelj in anketama, ki sem ju opravila, sem spoznala, da se mladi oddaljujejo od bistva programa v strahu pred pisanjem poročil in beleženjem napredka – samooceno.

Prav zato sem na pobudo go. Kajfež ponovno zasnovala dolžnosti mlade koordinatorja, za katere upam, da bodo nekoč preizkušene tudi v praksi. Zdi se mi, da bi mladi koordinator bil enotna rešitev pri problemu predstavljanja programa mladim, kjer program le redko predstavijo mladi, ki ga trenutno opravljajo in so v vlogi bodočega udeleženca že bili ter zato najboljše vejo, katere prednosti in slabosti je potrebno izpostaviti.

Prav tako bi mladim dali priložnost, da vidijo, kako MEPI deluje z drugega zornega kota. Postavili bi se skoraj v vlogo mentorja, kar bi jim pomagalo pri nadaljnjem sodelovanju s programom prav tako kot drugje v življenju, saj bi skozi izkušnjo lahko videli, kako je voditi skupino, kako je nositi odgovornost.

8. Viri in literatura

Mednarodno priznanje za mlade [online]. 2017. *Mednarodno priznanje za mlade*. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.mepi.si> (Citirano 17. 2. 2018)

About the Award [online]. 2018. *The Duke of Edinburgh's International Award*. Dostopno na spletnem naslovu: <http://www.intaward.org/about-the-award> (Citirano 20. 2. 2018)

About Us [online]. 2018. *The Duke of Edinburgh's Award*. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.dofe.org/about-us-2/> (Citirano 20. 2. 2018)

9. Kazalo slik

Slika 1: Vplivi programa MEPI (povzeto po brošuri Program MEPI).....	5
Slika 2: Kako si izvedel za MEPI?.....	7
Slika 3: Katero področje v programu ti je všeč?	7
Slika 4: Se želiš s programom še nadaljnjo ukvarjati?	8
Slika 5: Ali veš kaj je GAHA?	8

PRILOGA 1

POGOVOR S PROFESORICO MARIJO ŠTREM FELJ

Kaj vas je prepričalo v izvajanje programa na Gimnaziji Kranj?

Sama sem kot alpinistka močno povezana z naravo in v programu sem videla to, kar sem tudi sama sporočala dijakom: če želijo živeti srečno, uspešno in zadovoljno se morajo povezati z naravo. Poleg odprav, ki izpostavljajo zmožnost orientacije in preživetja v naravi pa me je izredno pritegnilo tudi prostovoljstvo. Tega dandanes med mladimi primanjkuje.

Prav tako me je program izoblikoval tudi osebno. S programom in mladimi rastemo tudi mentorji.

Kakšen je MEPI zdaj v primerjavi z začetki na tej šoli?

Zagotovo je prva velika sprememba. Prvo leto jih je s programom začelo petnajst, od katerih jih je program opravilo le osem. Naslednje leto je zanimanje še bolj upadlo – imeli smo le štiri prijavljene. Leto kasneje pa smo na gimnaziji organizirali odpravo v Nepal, za katero se mi zdi, da ni programa povzdignila na drugo raven samo na tej šoli, ampak v celotni Sloveniji. Takrat je vpis množično narastel in v letošnjem šolskem letu je v program vključenih več kot šestdeset dijakov.

Res pa je, da se je s številom spremenil tudi način dela. Potrebna je veliko večja mera organizacije tako znotraj mentorjev kot med mentorji in udeleženci in seveda med mentorji in uradom.

Koliko izmed dijakov, ki se vpiše v program pa MEPI dejansko opravi?

Sama bi rekla, da v štirih letih šolanja na Gimnaziji Kranj, program opravi približno 60% dijakov.

Kaj je tisto, kar se Vam v MEPI-ju zdi najboljše?

Moj življenjski moto je krepitev odnosov in zdi se mi, da nam prav do tega pomaga priti ta program. Odnosov polnih odgovornosti, spoštovanja, hkrati pa odnosov, ki so dovolj trdni, da ostanejo celotno življenje.

Čar je, ko srečaš dijaka, ki je bil eden izmed prvih, ki si ga vodil skozi ta program in se po toliko letih navdušen pogovarja z vami ves vesel, da sta se srečala.

Kaj se Vam zdi, da je tisto, kar mlade najbolj pritegne v program?

Definitivno odprave. Mladi še posebej uživajo ob večerih ob ognjih in druženju s prijatelji pa tudi hoje se ne otepajo. Najbolje je videti zadovoljstvo na njihovih obrazih, ko spoznajo, da so zmožni, kljub temu, da so na začetku dvomili vase.

Kaj je tisto, kar Vas žene naprej, da s programom še nadaljujete?

Mladi. Kot učitelj pridem v stik z mnogimi težavami mladih (dijakov) in ko se kot razrednik pogovarjam s starši vedno znova ugotavljam, da je problematika v odtujenosti od narave in ljudi okoli sebe. Mladi morajo videti smisel življenja skozi naravo, ker ona ti ga nudi, brez zahteve ali plačila.

Vse skupaj se mi zdi kot seme. Ko poseješ kolerabo, ne razmišljaš o tem, če bo zrasla solata. Ne hodiš vsak dan na vrt preverjat ali je že zraslo ... ali je koleraba ali morda korenje. In MEPI se mi zdi tako zastavljen, da, če je mladina vključena vanj, potem bo nekoč zrasla v veliko in čvrsto kolerabo.

Kako se Vam zdi, da MEPI vpliva na mlade?

To seme odgovornosti, ki se kasneje še nadgradi. Predvsem pa trdne prijateljske vezi in sprejemanje raznolikosti – sprejemanje ljudi, ki ne razmišljajo enako kot on.

Kakšna se Vam zdi ideja »mladega koordinatorja«?

Zdi se mi, da je ideja odlična, če se najde mladega, ki je to pripravljen izvajati in je vreden zaupanja, a lahko tu hitro pride do zapletov.

PRILOGA 2

Spoštovana gospa profesorica

Vanda Kukec

Naj prvo se Vam iz srca lepo zahvalim, da imate tako lepo gesto, da učite dijake spoštovati stare bolne in invalide. Tudi iz moje družine se je študiralo dve hčerke in dve vnukinje vse štiri imajo diplome. Pa pri nobeni nisem doživela, da bi profesorji učili dijake, da pomagajo za učni predmet invalidom in ostarelim tako kot Vi. Zato si zaslužite veliko pohvale in tudi lepšo plačo.

Pri nas sta se oglasile dve vaši luštni dijakinji, ki sta tudi vredni lepe pohvale sta pridne prijazne in ljubeznive do invalidov in starih ljudi to sta [REDACTED] in [REDACTED].

Vozita mi hčerko vsak večer v cerkev k sv. maši.

Saj moja hčerka je težek invalid tetrapleginja in to že petnajst let. Padla je iz češnje in zdrobila sedmico vretenca, ki so vsi živci povezani. Zdravnik je rekel koliko smo povezali to Bog ve ali bo kdaj sedela ali pa bo samo v postelji pa je na vozičku. Sedaj pa tako želi, da jo vozimo k sv. maši vsak dan pravi da je v cerkvi tako kot v nebesih. Ima tudi dve hčerke ki sta ji 2007 prinesle 20. dec. starejša [REDACTED] 21. dec. pa mlajša [REDACTED] diplome. To leto si bo pa najbolj zapomnila saj jih je tudi močno učila čeprav je bila invalid glavo je pa imela dobro, da jim je pomagala z nalogami.

Sedaj pa ji večkrat pride, da nemore več misliti veliko pozabi. Hčerke sta se poročile in odselile imata tudi že vsaka eno hčerko. Vsako soboto pa prideta in nam vse pomijeta in mamico skopljeta.

Jaz sem stara 76 let pa me zelo noge bolijo mož pa 78 on ima raka na debelem črevesu ima tudi vrečko. Sosedove gospe so nam v veliko pomoč, da so nam vozile hčerko v cerkev zato sem vesela, da se bojo malo odpočile, ki so vaše dijakinje tako pridne, da zaslužijo ne petko ampak desetko.

Naj končam in Vas povabim, da nas obiščete Vas bomo zelo veseli. Za vse se Vam zahvaljujem in še naprej tako humano učno delo hvala Vam družini [REDACTED] in [REDACTED].

[REDACTED] tel: [REDACTED]

Oprostite moji raztreseni pisavi tu se vidi, da sem v vojni hodila v šolo, da ni izobrazbe.

Prejmite lepe pozdrave

[REDACTED]